

EU kan sikre den danske model

DEBAT

Weekendavisen 14.-20. januar

JYTTE KALTOFT BENDIXEN

Det kan vise sig at være en fatal brøler, at regeringspartierne for nylig enedes med Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre og SF om at afvise, at man går over til automatisk kvalificeret flertal, hvad angår social- og arbejdsmarkedspolitikken i EU, men vil fastholde enstemmighed som hovedregel.

Danmark har en arbejdsmarkedsmodel, vi gerne vil bevare, og netop EU-regulering kan meget vel vise sig at blive garantien for, at vi kan sikre, at den kan overleve. I den EU-retlige regulering er der nemlig gode muligheder for at sikre, at arbejdsmarkedets parter i alle EU's medlemslande kan indgå overenskomster på den ene eller anden måde, og at de gør det på et grundlag af minimumsstandarder, der gælder for alle.

De vinde, der i disse år blæser fra EU og navnlig EU-kommissionen på arbejdsmarkedsområdet, peger i høj grad på, at man ønsker at stimulere kollektiv overenskomstregulering og partsmedvirken til regulering af de nationale arbejdsmarkeder i EU.

Dette sker bl.a. ved at anvende en lovgivningsteknik, hvor der fastsættes en række minimumsrettigheder indenfor diverse områder. Og hvor undtagelser herfra kun kan ske via kollektive overenskomster. Det nyeste eksempel herpå er EU-kommissionen forslag til revision af Arbejdstidsdirektivet.

Som et konkret eksempel på en teknik hvor EU forsøger at stimulere kollektive overenskomster, kan nævnes Arbejdstidsdirektivets artikel 4. Artiklen indeholder en bestemmelse om, at alle europæiske arbejdstagere som et minimum skal have ret til en pause, hvis de arbejder mere end seks timer. Samtidig pålægges det medlemslandene, som første prioritet, at lade arbejdsmarkedets parter fastlægge reglerne herfor via kollektive overenskomster eller lignende aftaler, eller (*først*) hvis noget sådant ikke er muligt, ved lov.

Denne form for lovgivningsteknik anvendes, fordi man på grundlag af erfaringerne fra de sidste 10-15 år har indset, at detaljstyring ikke i tilstrækkelig grad sikrer en effektiv opfyldelse af EU's politiske mål. På samme måde har moderne nationalstater måttet opgive at have monopol på at lovgive. I stedet er man på en lang række områder gået over til at anvende andre teknikker såsom rammestyling og uddelegering af kompetencen til at fastsætte regler til forskellige grupper i samfundet. - En teknik, der er blevet kaldt "reguleret selv-regulering".

På baggrund af denne udvikling burde også arbejdsmarkedets parter måske overveje, om man ikke i højere grad skulle acceptere og se fordelene og mulighederne ved EU-retlig regulering af arbejdsmarkedet.

På denne måde kan man forhindre unfair konkurrence og social dumping navnlig fra de nye medlemslande i EU. Disse lande kan, hvis deres arbejdsmarkeder ikke

reguleres, blive en trussel mod de etablerede arbejdsmarkedsmodeller, som for eksempel den danske.

FAOS
20.01.05